

Statsrådsberedningen

EU-kansliet

Allmänna rådets möte den 16 december 2014

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Lagstiftningsöverläggningar

2. A-punkter

3. Övriga frågor

Icke lagstiftande verksamhet

4. A-punkter

5. Resolutioner, synpunkter och beslut antagna av Europaparlamentet

Informationspunkt

Allmänna rådet avser att notera resolutioner, synpunkter och beslut antagna av Europaparlamentet under sammanträdesperioderna den 12-13 november och den 24-27 november 2014. Detta är en standardpunkt på dagordningen.

6. Utvidgning och stabiliserings- och associeringsprocessen

= Rådsslutsatser

Beslutspunkt

Bakgrund

Allmänna rådet ska anta slutsatser om utvidgningen baserat på kommissionens årliga strategirapport och landspecifika översynsrapporter som publicerades den 8 oktober i år. Rapporterna omfattar kandidatländerna, det vill säga Turkiet, Makedonien, Montenegro, Serbien och Albanien, samt de potentiella kandidatländerna Bosnien och Hercegovina och Kosovo.

Förslag till svensk ståndpunkt

EU:s utvidgning är en central fråga i svensk utrikespolitik. För närvarande råder skeptiska attityder till fortsatt utvidgning bland EU:s medlemsländer. Regeringen välkomnar att kommissionen i sina rapporter tydligt framhåller behovet av grundläggande ekonomiska, rättsliga och administrativa reformer som ger förutsättningar för att skapa stabilitet och välstånd i de sex länderna på Västra Balkan och i Turkiet som är i EU-integrationsprocessen. Detta bör återspeglas i rådsslutsatserna och utgöra grunden för att samtliga länder ska kunna ta viktiga steg i sitt EU-närmande.

En trovärdig utvidgningspolitik förutsätter att EU står fast vid ingångna åtaganden och principer, vilket bör reflekteras i rådsslutsatserna. Processen får inte omgärdas av ständigt nya villkor.

7. Rättsstatsinitiativet

= Rådsslutsatser

Beslutspunkt

Bakgrund

Allmänna rådet ska anta slutsatser om hur rådet, vid sidan av kommissionens ansvar som väktare av fördragen, kan utveckla sitt eget arbete för att stärka rättsstaten, t.ex. genom en återkommande dialog mellan medlemsstaterna, baserad på likabehandling och objektivitet. De flesta medlemsstaterna har varit positiva till att stärka rådets roll i rättsstatsarbetet och har välkomnat att formalisera en dialog. Rådets diskussion följer på kommissionens förslag i ett meddelande den 11 mars 2014 om att inrätta ett nytt ramverk i EU för att stärka rättsstaten.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen är pådrivande för att såväl EU:s institutioner som medlemsstater tar sitt ansvar för att grundläggande värden och rättsstatens principer följs och respekteras.

Regeringen är positiv till att också rådet utvecklar sitt arbete för att stärka efterlevnaden av rättsstaten, parallellt med kommissionens ansvar som väktare av fördragen och tillämpning av det nya ramverket.

Regeringen stöder utformandet av en återkommande dialog i rådet, byggd på likabehandling, objektiva kriterier och icke-diskriminering, som ett bidrag till gemensam förståelse av rättsstaten.

8. Stärkande av interinstitutionell årlig och flerårig programmering

= Diskussion om KOM:s arbetsprogram för 2015

= Gemensam deklaration om flerårig programmering och lagstiftningsplanering

Diskussionspunkt

Bakgrund

Frågan har aktualiserats inom ramen för det arbete som bedrivs i Vängruppen om EU-systemets funktionssätt. Enligt artikel 17 FEU ska kommissionen ta initiativ till årlig och flerårig programplanering för att få till stånd ett interinstitutionellt avtal. Vid Allmänna rådets möte i november informerade kommissionen om dess arbetsprogram för 2015. Kommissionen skickade inför mötet ut ett brev, där kommissionens intentioner inför kommande arbete beskrivs, till ordförandeskapet och till Europaparlamentet. Samma brev väntas utgöra grunden för diskussion vid Allmänna rådet då kommissionen planerar att anta arbetsprogrammet samma dag.

I brevet beskrivs hur kommissionen avser lägga upp arbetsprogrammet för nästa år och att grunden för arbetsprogrammet kommer att vara de tio politiska prioriteringar som kommissionens ordförande Juncker presenterat.

Vid Allmänna rådets möte väntas en presentation och diskussion om kommissionens arbetsprogram för 2015.

Ordföranden väntas även föreslå att rådet ska godkänna en politisk överenskommelse med Europaparlamentet och kommissionen där man uttalar sin gemensamma vilja att nå en interinstitutionell överenskommelse om årlig och flerårig programmering.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att flera frågor som lyfts fram i kommissionens brev är prioriterade och välkomnar att de i stort följer prioriteringarna från den strategiska agenda som Europeiska rådet antog i juni. Som exempel kan nämnas åtgärder för ökad tillväxt och ökad sysselsättning, en framåtsyftande energi- och klimatpolitik och att utveckla EU:s roll på den globala arenan. Regeringen konstaterar dock att jämställdhetsfrågor, utvidgningsprocessen och miljö inte nämns i brevet från kommissionen. Regeringen anser att dessa områden är prioriterade och borde komma fram tydligare i kommissionens arbete.

Regeringen har ännu inte sett utkast till den politiska överenskommelsen men stöder inriktningen om att nå en överenskommelse med övriga institutioner om programplaneringen.

9. Vängruppen om EU-systemens funktionssätt

= Rapport från ordförandeskapet

Diskussionspunkt

Bakgrund

Det italienska ordförandeskapet har beslutat att aktivera en vängrupp till ordförandeskapet för att diskutera frågor kopplade till EU-systemets funktionssätt med målsättningen att effektivisera EU:s agerande och säkerställa genomförandet av prioriteringarna i ”Strategisk Agenda för Unionen i en tid av Förändring” som Europeiska rådet antog vid sitt möte den 26-27 juni 2014.

Gruppen har träffats fyra gånger under hösten och diskuterar frågor rörande interinstitutionellt samarbete, demokratisk legitimitet, horisontella principer i fördraget, rådets arbetsmetoder, uppföljning av Europeiska rådets slutsatser samt om de möjligheter som finns i Lissabonfördraget använts i tillräcklig utsträckning. Ordförandeskapet ska presentera en rapport om gruppens arbete till Allmänna rådet den 16 december.

Förslag till svensk ståndpunkt

Sverige kan ställa sig bakom inriktningen på det arbete som bedrivits i vängruppen. Det är angeläget att EU:s arbete är väl förankrat hos medborgare och i nationella parlament, att fördragets principer respekteras och att samarbetet mellan EU:s institutioner fungerar smidigt särskilt i lagstiftningsarbetet. Sverige har i diskussionerna särskilt betonat betydelsen av öppenhet i institutionernas arbete, särskilt behovet av en förvaltningslag för EU:s institutioner och myndigheter baserad på Lissabonfördraget samt att som en följd av Lissabonfördraget anpassa öppenhetsförordningen till att gälla alla EU:s institutioner, organ och byråer.

10. (ev) Regionkommitténs sammansättning

Beslutspunkt

Bakgrund

Enligt Lissabonfördraget artikel 305 får antalet ledamöter i Regionkommittén inte överstiga 350. I samband med Kroatiens anslutning beslutades dock att det totala antalet ledamöter tillfälligt skulle öka till 353 fram till mandatperiodens utgång den 31 januari 2015.

Kommissionen har lämnat ett förslag till hur antalet platser ska reduceras som innebär att tre medlemsstater förlorar en ledamot vardera. Principen är att ingen medlemsstat ska ha färre än fem platser och att den nuvarande balansen så långt möjligt ska bevaras. Förslaget innebär att Sverige får behålla sina tolv platser.

Frågan behandlades senast vid Allmänna rådets möte i oktober då man inte lyckades nå enighet om förslaget. Ordföranden väntas nu presentera ett kompromissförslag baserat på kommissionens förslag med smärre ändringar i skältexterna som bland annat säger att detta beslut inte ska bli prejudicerande för andra institutioner samt att en översyn ska göras 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan stödja att rådet antar ordförandeskapets förslag till beslut.

11. Förberedelser inför Europeiska rådet den 18/19 december

= Utkast till Europeiska rådets slutsatser

Diskussionspunkt

Bakgrund

Ett utkast till annoterad dagordning inför mötet i Europeiska rådet den 18-19 december har delgivits nämnden. Något utkast till slutsatser finns ännu inte. Mötet blir det första för Europeiska rådets nyttillträdde ordförande Donald Tusk.

Huvudfrågan vid toppmötet väntas bli en diskussion om tillväxt, jobb och konkurrenskraft. Till grund för diskussionen kommer bl.a. kommissionens årliga tillväxtöversikt och dess meddelande om en investeringsplan att ligga. Kommissionens årliga tillväxtöversikt presenterades den 28 november och innehåller förslag till prioriteringar för den ekonomiska politiken inom EU de kommande tolv månaderna. Översikten utgör även starten för den europeiska terminen som syftar till att öka samstämmigheten i rapporteringen och granskningen av medlemsstaternas åtgärder inom ramen för EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi (Europa 2020), stabilitets- och tillväxtpakten samt förfarandet för övervakning av makroekonomiska obalanser.

Meddelandet om en investeringsplan som presenterades den 26 november syftar till att öka investeringarna och därmed bidra till ökad tillväxt genom att offentliga medel ska användas som katalysator för att möjliggöra privata investeringar. Planen föreslår att en ny investeringsfond skapas som ska kunna låna ut upp till 315 miljarder euro. Dessutom innehåller planen förslag om att skapa en lista med möjliga investeringsprojekt och om att förbättra investeringsklimatet för privata investeringar. Frågor om fördjupning av den ekonomiska och monetära unionen kan också komma att behandlas, men det är för närvarande oklart på vilket sätt.

Toppmötet i december väntas även behandla ebolakrisen. Vid Europeiska rådet i oktober uppmanade stats- och regeringscheferna kommissionens ordförande och den höga representanten att vid nästa möte rapportera om de åtgärder som vidtagits för att bemöta krisen.

Stats- och regeringscheferna väntas även i vanlig ordning diskutera utrikespolitiska frågor beroende på utvecklingen, särskilt situationen i Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar diskussionen om jobb och tillväxt vid Europeiska rådet i december. Grunden för att öka tillväxten och skapa fler och bättre jobb, inte minst bland unga, är att medlemsländerna tar ett ansvar för att genomföra strukturreformer på nationell nivå. Åtgärder för att öka kvinnors deltagande i arbetsmarknaden är av stor vikt.

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande om en investeringsplan för EU vars syfte är att öka investeringar i EU och därmed bidra till fler jobb och ökad tillväxt. Investeringsplanen kan bli ett viktigt komplement till de åtgärder som görs på nationell nivå, inklusive strukturreformer för att stärka konkurrenskraft och tillväxt samt bidra till en hållbar utveckling. Generellt anser regeringen att det är viktigt att värna sunda offentliga finanser och EU:s fleråriga budgetram för 2014-2020. Kommissionen väntas presentera konkreta förslag på flera av de områden som pekas ut i meddelandet i början av 2015. Regeringen kommer att få anledning att återkomma till riksdagen.

12. Halvtidsöversyn av Europa 2020-strategin

= Syntesrapport

Informationspunkt

Bakgrund

EU:s gemensamma tillväxt- och sysselsättningsstrategi, Europa 2020, antogs av stats- och regeringscheferna 2010. Strategin innehåller fem övergripande målsättningar gällande sysselsättning, forskning och utveckling, klimat och energi, utbildning samt social delaktighet och fattigdomsminskning som EU ska uppnått 2020.

I mars 2014 publicerade kommissionen ett meddelande som följer upp genomförande av Europa 2020-strategin efter fyra år. Senare under våren lanserade kommissionen även ett offentligt samråd som ett led i översynen av Europa 2020-strategin. Parallellt har det italienska ordförandekapet tagit initiativ till diskussioner i rådet under sommaren och hösten gällande Europa 2020-översynen och hur strategin kan utvecklas de kommande fem åren. Ordförandeskapets avsikt är nu att sammanfatta rådets diskussioner om halvtidsöversynen i en rapport som ska presenteras vid Allmänna rådet och vidare utgöra ett underlag till Europeiska rådet. I början på nästa år förväntas kommissionen presentera förslag till hur strategin kan utvecklas inför beslut vid Europeiska rådet i mars 2015.

Inom ramen för rådets diskussioner av halvtidsöversynen av Europa 2020 har Sverige betonat att EU fortsatt behöver en gemensam och ambitiös strategi för att stärka EU:s konkurrenskraft och uppnå långsiktigt hållbar tillväxt och sysselsättning i hela EU samt dra nytta av omställningen till en hållbar och grön resurseffektiv ekonomi. En utgångspunkt har varit att de övergripande målen inte bör ändras och att översynen istället ska fokusera på hur genomförandet av måluppfyllande åtgärder kan påskyndas, framför allt genom att mer effektivt tillämpa det som redan beslutats inom Europa 2020 och den europeiska terminen.

Rådet väntas nu ställa sig bakom ordförandeskapets rapport som sammanfattar rådets diskussioner om halvtidsöversynen av Europa 2020-strategin. Ordförandeskapsrapporten har ännu inte delgivits medlemsstaterna.

13. Europeiska planeringsterminen

= Den årliga tillväxtöversikten

= Färdplan för den Europeiska planeringsterminen 2015

Informationspunkt

Den årliga tillväxtöversikten

= Presentation av kommissionen

Bakgrund

Kommissionens tillväxtöversikt 2015 publicerades den 28 november och utgör starten på 2015 års europeiska termin. I rapporten redovisar kommissionen sina prioriteringar inom den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken för 2015. I årets rapport föreslår kommissionen ett integrerat förhållningsätt, baserat på tre huvudlinjer:

- Stimulans till investeringar.
- En förnyad vilja till strukturreformer.
- Ansvarsfull finanspolitik.

Den europeiska planeringsterminen är ett ramverk som syftar till att öka samstämmigheten i rapporteringen och granskningen av medlemsstaternas åtgärder inom ramen för EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi (Europa 2020), stabilitets- och tillväxtpakten samt förfarandet för övervakning av makroekonomiska obalanser.

Rapporten utgör ett bidrag till Europeiska rådets möte i december. I början av nästa år ska rådet ha fortsatta diskussioner om dessa prioriteringar och anta slutsatser inför Europeiska rådets möte i mars, som vägledning inför medlemsstaternas rapportering inom Europa 2020, stabilitets- och tillväxtpakten och det makroekonomiska obalansförfarandet.

Färdplan för den Europeiska terminen 2015

= Presentation av det lettiska ordförandeskapet

Bakgrund

Det inkommande lettiska ordförandeskapet förväntas presentera en färdplan för den europeiska terminen 2015. Färdplanen har ännu inte delgivits medlemsstaterna.

14. Uppföljning av Europeiska rådets möte i juni 2014

= Temadebatt om prioriteringar för den strategiska agendan – EU som en stark global aktör

Diskussionspunkt

Bakgrund

Allmänna rådet följer under hösten upp de prioriterade frågorna i den strategiska agendan som Europeiska rådet beslutade om vid sitt möte 26-27 juni 2014. Temat denna gång är EU som en stark global aktör. Inför diskussionen avser ordförandeskapet ta fram ett diskussionspapper som fokuserar på genomförandet av den strategiska agendan. Dokumentet har ännu inte skickats till medlemsstaterna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Vad gäller genomförandet av kapitlet om EU som en stark global aktör är det viktigt att EU har en väl koordinerad och strategisk extern politik, inte minst vad gäller grannskapspolitiken.

Regeringen välkomnar den höge representanten/ vice-ordförande Mogherinis samordnande roll för den externa politiken, vilket skapar nya förutsättningar att främja samstämmighet och effektivitet i EU:s externa agerande.

15. Övriga frågor